

Històries d'uns temps comuns

F. Marimon / M. Casellas

F.M. Quan estudiava batxillerat superior, els dissabtes feia de monitor al Club Mowgli de Cornellà, just al costat d'on assajava l'Orquestrina Galana, però jo encara no els coneixia, ni tan sols tocava l'acordió. El Casellas era un activista dels valents, feia escalada i treballava en una impremta d'on sortia, a la nit, a fer el *reparto* clandestí. Vaig anar a la Universitat i allà vaig conèixer el pianista de La Galana, que ara viu a Premià, i que continua sent pianista i respirant bonhomia, ell i les seves cançons. El Marcel va començar a anar al Conservatori perquè tothom veia que el noi tenia fusta de música, tocava amb facilitat qualsevol instrument, com el meu fill Marcel, que també té fusta i toca el que vol, tot i que encara no ha entrat mai a cap Conservatori. Amb la xicota de tota la vida vam anar a viure al carrer Xifré, al Clot, en un pis compartit amb més gent, entre altres la Cesca Galofré, que anava acompanyada del seu piano. Vaig intentar aprendre a tocar algunes notes (sense èxit) amb un mètode que encara tinc. Dels set amics que vam viure aquell any allà, tres són morts, a un el van atropellar, un altre es va suïcidar, i la meva xicota de llavors, que amb els anys va tenir dos fills, va morir de càncer de pit. La xicota del Casellas, la Mai, tan jove, guapa i activa com ell, va tenir un accident d'escalada al Gorro Frigi de Montserrat i ho va perdre tot menys el Marcel, que ha continuat cuidant-la per sobre de tot. Vam fer els corresponents serveis militars, i deixem estar tot això perquè només són mals records.

A les escales del Clínic vaig conèixer una noia del meu curs, i vam quedar per estudiar. Així ho vam fer moltes nits inoblidables, en silenci, un davant de l'altre. Quan sortia el sol ens separàvem fins que un dia ja no va ser així. Per 11.000 pts/mes (66 €) tinguérem un pis al Poble Sec, al carrer Blai, que aleshores encara no era territori dominicà. Com que ella seguia estudiant, jo em tancava al petit wàter-dutxa que hi havia a la galeria per tocar l'acordió i, així, dit molt breument, va començar tot. Després van venir els avis del Pirineu i les trobades d'Arsèguel, algun curs a l'estranger i Els Divendres a la Plaça del Rei. En un Sarau de Primavera de no sé quin any, vaig conèixer personalment el Marcel Casellas, un dels músics de l'admirada Orquestra Galana i de la Cobla Cotó-fluix que perseguíem per les Festes Majors.

M.C. Cap als anys vuitanta, quan militava a l'Orquestrina Galana, vam organitzar durant dos o tres anys successius, juntament amb La Murga –grup de gran qualitat, que tenia com a cap visible en Jordi Fàbregas, i que més tard es va reconvertir en Primera Nota–, els Saraus de Primavera a l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona. En aquest festival, que d'alguna manera es pot considerar com el precursor de l'actual Tradicionàrius, a més d'actuar-hi els grups que ja hem citat, hi van col·laborar altres formacions de música tradicional del moment, com el Tercet Treset i, si no m'erra la memòria, Al Tall, a més d'un seguit de músics solitaris que feien ambient pels jardins en els llargs espais de canvi de grup a l'escenari.

En un d'aquests festivals em va atraure la personalitat d'un d'aquests músics solitaris, el Francesc Marimon. De fet, quan el vaig conèixer estava intentant seduir la meua nòvia utilitzant amb picardia la curiositat que provocava el seu instrument, l'acordió de botons. Aviat, però, vam entaular una bona amistat que ens va dur a Itàlia convidats per la família Castagnari, prestigiosos artesans constructors dels acordions diatònics homònims.

FM. Una vegada el pare del Marcel ens deixà el seu R-4 i vam anar amb les nostres encantadores novietes cap a Itàlia, a veure els Castagnari. Pel camí el delco comença a fer figa, i a Gènova, a mitjanit, sembla que no pot més. Entre els papers que duia hi havia l'adreça d'un col·lega de Gènova, quina casualitat. Hi anem, ens obre son pare i ens diu que el seu fill fa temps que viu a Pisa, que no toca l'acordió ni toca res, però desperta la seva dona i ens fa uns espaguetis, i fins ens convida a passar la nit allà. L'endemà ens aconsegueixen un *spinterogeno* (delco) a un desguàs. Al final parlem per telèfon amb el fill. No aclarim ni recordem de què ens coneixem fins que al final diu: *Madonna! Adesso ricordo! Ho trovato tanto tempo fa un tipo al trenno che suonava l'organetto! È vero, tranquillo babo, sono gente brava!* L'endemà, l'anem a veure a la seva parada de flors a Pisa i tot són abraçades, i ens diem tots que bonic que és trobar gent maca pel món.

MC. En aquell substanciós viatge el Francesc va mostrar-me els apunts d'un mètode de diatònic que volia escriure. Les vacances es van convertir en un debat continu sobre l'ensenyament de la música tradicional i dels seus instruments característics. Poc temps després va embolicar-me en la producció del seu primer CD *Ball al diatònic*, la qual cosa va obligar-me a parar atenció a les possibilitats d'aquest instrument.

FM. El Casellas ha estat i està ajudant sempre iniciatives, grups, gent que fa feina en el món de la música tradicional, o en el món de la música lleugera, que diu ell. Doncs a mi també sempre m'ha donat un cop de mà. Hem tingut èpoques que gairebé no ens hem vist, ell tan atrafegat amb els encàrrecs i els invents, jo tan pendent de les criatures i del meu grup. Ell em va ajudar a dissenyar i a enregistrar el primer CD del grup, *Ball al diatònic*, quan encara es feia tot a mà, sense ordinadors. Gran experiència, grans col·laboradors, gran admiració pel seu domini del llenguatge i la manera d'enregistrar.

MC. Nits mediterrànies inoblidables al pis del carrer Julian Romea. Grans sopars tant per l'aspecte culinari –responsabilitat de la Sonsoles– com per les converses d'arreglar el món amb en Daniel Tutussaus, “el Tutu”, percussionista de pes en tots els sentits de la paraula, i pel veí quinquellaire que havia viatjat de Màlaga a Barcelona sense un duro traginant un cavall en zel que havia heretat d'un tiet llunyà. Amb el Carles Elmeua –violinista i tubista– que es traslladava en la nocturnitat de la ciutat a cavall d'un parell de patins molt abans que els moderns de Barcelona descobrissin l'invent, i tants altres amics i amigues que entraven i sortien de les tertúlies i de les nostres vides en cada soparet.

FM. Bolos amunt i avall, primer amb un Seat 124, després amb un 4L, ben atapeïts amb l'equip de so a dalt la baca. Èpoques de Plaça del Rei amb les seves nits interminables amb finals al pis del Panxito, al carrer Sant Pere més Baix. Èpoques d'amors romàntics i d'amors apassionats. Una nit el Marcel va recitar "Els pastors del Canigó", un fragment de l'opereta "Cançó d'amor i de guerra". Vaig quedar tan flipat i seduït que vaig aprendre-me-la i encara la dic quan hi ha ocasió. L'altre dia, sense anar més lluny, en el dinar de l'1 de Maig de la gent del GER, a Ribes del Garraf. Primer, però, vaig aprendre'm "Mester d'Amor", del poeta de "Nocturn per acordió", per dir-la a mig bolo i així ella, al sentir-la, sabés que li dedicava la nostra poesia.

Una altra realitat compartida amb el Marcel, a part de les excursions i vies ferrades que ell encara fa amb mon germà, el Vinyoles i més d'una noia tan valenta com ells, va ser la posada en funcionament de l'Aula de Música Tradicional. Tothom respirava la il·lusió de donar forma a un projecte preciós, i ell era el timoner indiscutible. Allà vaig conèixer el Belda, de Sabadell, recoi quin element, que amb dues classes ja en va tenir prou. En canvi la seva amiga de Terrassa va necessitar tanta dedicació que va aconseguir l'inevitable: que el seu mestre s'enamorés d'ella; les classes es convertien així en les hores més emocionants del món.

MC. Aquells dies, juntament amb el clarinetista Eduard Casals, vam engegar i mantenir durant dos anys successius les Nits dels Dilluns al CAT, gràcies a les quals vam poder experimentar en la improvisació sobre el repertori dels vells sonadors d'instruments tradicionals d'aquest país –entre ells, els desapareguts i sempre estimats Roviretes, Comare, Vidal i Peret Blanc–. D'aquestes sessions va sortir la necessitat de recollir i editar algunes d'aquestes peces per disposar d'un repertori comú entre els intèrprets de música tradicional que ens permetés tocar junts en aquelles ocasions en què la situació ho requereix. Així van sorgir els dos volums anomenats *Punt de Trobada*.

En la creació de l'Aula de Música Tradicional vam compartir grans moments, com també amb la resta de l'elenc primerenc –Isabel Pla, Xavier Orriols, Toni Xuclà, Joan Moliner, Josep Albà, Rafel Mitjans–. Els impulsos un punt anàrquics que sempre han acompanyat el Francesc, però, van acabar provocant un cert distanciament entre nosaltres, ja que entraven en contradicció amb la meva responsabilitat com a director del projecte. Uns anys més tard, van ser els meus –d'impulsos anàrquics que també sempre m'han acompanyat– els que van fer que decidís deixar aquella responsabilitat. En quatre dies, sense lligams jeràrquics entremig, vam retrobar-nos de nou.

Avui ens hem embrancat en aquest nou CD que reflecteix amb escreix les nostres dèries musicals a l'entorn del que sol anomenar-se música folk i que, gràcies a la col·laboració dels excel·lents músics que hi han tocat, serà sens dubte una de les perletes que guardaré sempre en un lloc d'honor en la meua irregular i singular discografia.

FM. Amb el Marcel he estat feliç de poder entrar al món de la música, de poder compartir-la amb tants músics com han passat per LA PORTÀTIL.FM i que hem esdevingut amics. Amb la Marta del violí, que ara viu a Granada, i amb el violinista okupa Oscar Estanyol, amb l'Emma del violoncel, que fa poc l'he vista i segueix tan guapa, amb el Michael Babinchak, amb el Paul i l'Eugeni, amb el Boltes i el Pinyu, amb la Clara, la Kati, l'Elmeua. Amb el Moli que ara viu a Tarragona i amb el Xesco que ara viu a Cervera. Amb el Panxito, el Carles Mas i l'Enric Badal, que van ser els primers. A ells i a tants altres els tinc en capsos i carpetes desordenats, en fotos antigues, perquè quan sigui gran els pugui anar enganxant en un àlbum apuntant el nom de cadascú. Amb ells i elles hem voltat per tot el país, hem conegut llocs i gent, hem viscut moments entranyables i emocionants; a tots els he de donar les gràcies. Que tinguin salut, que els duri el seu optimisme innat, que puguin seguir tocant tot i els menyspreus dels temps presents. Són una gent, som un país, acostumats a resistir. Me'n vaig a compartir un vodka amb llimona amb el Marcel, que acabem de tocar al seu poble, al mateix lloc on La Cobla Mínima va fer el seu primer bolo. Un poble ofegat pel creixement però que no es rendeix, que té un personal i una manera de fer encara peculiars. Que duri i perduri, amén.

Esplugues de Llobregat, 2010